

TEZAUUR LITURGIC
14 SEPTEMBRIE

ACATISTUL
SFINTEI CRUCI

ATENA, 2020

Οι Χαιρετισμοί του Τιμίου Σταυρού –

Οι 24 Οίκοι στον Τιμιο Σταυρό

Ἄγγελοι οὐρανόθεν, ἀοράτως κυκλούσι, Σταυρόν τόν
ζωηφόρον ἐν φόβῳ• καί φωτοπάροχον χάριν
λαμπρῶς παρεχόμενον, νῦν τοῖς πιστοῖς βλέποντες,
ἐξίστανται, καί ἴστανται βοῶντες πρὸς αὐτόν τοιαῦτα•

Χαῖρε, Σταυρέ, οἰκουμένης φύλαξ•

χαῖρε, ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας.

Χαῖρε, ὁ πηγάζων ἀφθόνως ἰάματα•

χαῖρε, ὁ φωτίζων τοῦ κόσμου τὰ πέρατα.

Χαῖρε, ξύλον ζωομύριστον, καί θαυμάτων θησαυρέ•

χαῖρε, συνθετοτρισόλβιε, καί χαρίτων παροχεύ.

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις ὑποπόδιον θεῖον•

χαῖρε, ὅτι ἐτέθης εἰς προσκύνησιν πάντων.

Χαῖρε, κρατήρ τοῦ νέκταρος ἔμπλεως•

χαῖρε, λαμπτήρ τῆς ἄνω λαμπρότητος.

Χαῖρε, δι' οὗ εὐλογεῖται ἡ κτίσις•

χαῖρε, δι' οὗ προσκυνεῖται ὁ Κτίστης.

Χαῖρε, Εὐλον μακάριον.

Βλέπουσα ἡ Ἐλένη ἑαυτὴν ἐν ἐφέσει, φησὶ τῷ Βασιλεῖ
θαρσαλέως• Τὸ παμπόθητόν σου τῆς ψυχῆς
εὐχερέστατόν μου τῆ σπουδῆ φαίνεται• ζητοῦσα γοῦν
τὸ κράτιστον σοὶ τρόπαιον, ὡς λέγεις, κράζω•

Ἀλληλούια.

Γνωσὶν ἄγνωστον πρῶην Βασίλισσα γνοῦσα, ἐβόησε
πρὸς τοὺς ὑπουργοῦντας• Ἐκ λαγόνων τῆς γῆς εὐρεῖν
ἐν τάχει, καὶ δοῦναι τὸν Σταυρὸν σπεύσατε, πρὸς ὃν
ἰδοῦσα ἔφησεν ἐν φόβῳ, πλήν κράζουσα οὕτω•

Χαῖρε, καρᾶς τῆς ὄντως σημείον•

καῖρε, ἀρᾶς τῆς ἀρχαίας λύτρον.

Χαῖρε, θησαυρὸς ἐν τῇ γῇ φθόνῳ κρυπτόμενος•

καῖρε, ὁ φανεῖς ἐν τοῖς ἄστροις τυπούμενος.

Χαῖρε, τετρακτινοπύρσευτε καὶ πυρίμορφε Σταυρέ•

καῖρε, κλίμαξ ὑψοστήρικτε προοραθεῖσα ποτέ.

Χαῖρε, τὸ τῶν Ἀγγέλων γαληνόμορφον θαῦμα•

καῖρε, τὸ τῶν δαιμόνων πολυστένακτον τραῦμα.

Χαῖρε, τερπνόν του Λόγου κειμήλιον•

καῖρε, πυρὸς τῆς πλάνης σβεστήριον.

Χαῖρε, Σταυρέ, ἀπορούντων προστάτα•

καῖρε, στερρέ εὐδρομούντων ἀλείπτα.

Χαῖρε, Εὐλὸν μακάριον.

Δύναμις ἢ τοῦ Εὐλου, ἐπιδέδεικται τότε, πρὸς
πίστωσιν ἀληθῆ τοῖς πάσι καὶ τὴν ἀφωρόν τε καὶ
νεκράν πρὸς ζωὴν ἀνέστησε, φρικτὸν θέαμα τοῖς
μέλλουσι καρποῦσθαι σωτηρίαν, ἐν τῷ μέλπειν οὕτως•

Ἀλληλούια.

Ἔχουσα ἢ Ἑλένη, τὸ ἀήτητον ὄπλον, ἀνέδραμε πρὸς
τὸν ταύτης γόνον• ὁ δέ, μέγα σκιρτήσας εὐθύς,
ἐπιγνοὺς τὸν μέγιστον Σταυρόν, ἔχαιρε, καὶ ἄλμασιν
ὡς ἄσμασιν ἐβόα πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα•

Χαῖρε, Σταυρέ, τοῦ φωτός δοχεῖον•

καῖρε, Σταυρέ, τῆς ζωῆς ταμεῖον.

Χαῖρε, ὁ δοτήρ χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος•

καῖρε, ὁ λιμὴν ποντοπόρων ἀχείμαστος.

Χαῖρε, τράπεζα βαστάζουσα ὡσπερ θύμα τὸν
Χριστόν•

καῖρε, κλῆμα, βότρυν πέπειρον, φέρον οἶνον
μυστικόν.

Χαῖρε, ὅτι τὰ σκῆπτρα τῶν ἀνάκτων φυλάττεις•

καῖρε, ὅτι τὰς κάρας τῶν δρακόντων συνθλάττεις.

Χαῖρε, λαμπρόν της πίστεως γνώρισμα•

καῖρε, παντός του κόσμου διασῶσμα.

Χαῖρε, Θεοῦ πρὸς θνητούς εὐλογία•

καίρε, θνητῶν πρὸς Θεὸν μεσιτεία•

Χαίρε, Εὖλον μακάριον.

Ζῆλον ἔνδοθεν θεῖον, ἡ Ἑλένη λαβοῦσα, ἐζήτησε καὶ εὔρε σπουδαίως, τὸν ἐν γῆ κρυπτόμενον Σταυρὸν, καὶ δεικνύμενον ἐν οὐρανῷ Ἀνακτι• ὃν ὕψωσε• καὶ βλέπων τὸ πολίτευμα, ἐν πίστει ἔφη•

Ἀλληλούια.

Ἥλιομορφος ὤφθη, ὁ Σταυρὸς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ πάντες φωτισμοῦ ἐμπλησθέντες, καὶ δραμόντες ὡς πρὸς ἀστέρα θεωροῦσι τοῦτον ὡς καλῶν αἴτιον, ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς θείαις ὑψωθέντα• ὃν ὑμνοῦντες εἶπον•

Χαίρε, αὐγὴ νοητοῦ Ἥλιου•

καίρε, πηγὴ ἀκενώτου μύρου.

Χαίρε, τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας ἀνακλησις•

καίρε, τῶν ἀρχόντων τοῦ ἄδου ἢ νέκρωσις.

Χαίρε, ὅτι ἀνυψούμενος συνανυψοῖς νῦν ἡμᾶς•

καίρε, ὅτι προσκυνούμενος καθαγιάζεις τὰς ψυχᾶς.

Χαίρε, τῶν Ἀποστόλων κοσμοκῆρυκτον κλέος•

καίρε, τῶν ἀθλοφόρων εὐμενέστατον σθένος.

Χαίρε, Σταυρέ, Ἑβραίων ὁ ἔλεγχος•

καῖρε, πιστῶν ἀνθρώπων ὁ ἔπαινος.
Χαῖρε, δι' οὐ κατεβλήθη ὁ ἄδης•

καῖρε, δι' οὗ ἀνατέταλκε χάρις.

Χαῖρε, Εὐλον μακάριον.

Θεοβράβευτον Εὐλον, θεωρήσαντες πάντες, τή
τούτου νῦν προσέλθωμεν σκέπη• καί ὡς ὄπλον
κρατοῦντες αὐτό, δι' αὐτοῦ τροποῦμεν τῶν ἐχθρῶν
φάλαγγας, καί ψαύοντες τόν ἄψαυστον, τοῖς χεῖλεσιν
αὐτῶ βοῶμεν•

Ἀλληλούια.

Ἴδε φῶς οὐρανόθεν, ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας,
δεικνύμενον Σταυροῦ τό σημεῖον, δι' ἀστέρων, ἐν ᾧ
καί νικᾶν πολεμίων πληθύν, ἔσπευσε τό Εὐλον
φανερῶσαι, καί βοῆσαι πρὸς αὐτό τοιαῦτα•

Χαῖρε, βουλής τῆς ἀρρήτου πέρας•

καῖρε, λαοῦ εὐσεβούντως κέρας.

Χαῖρε, πολεμίων ὁ τρέπων τὰς φάλαγγας•

καῖρε, φλόξ καθάπερ φλέγων τοὺς δαίμονας.

Χαῖρε, σκῆπτρον ἐπουράνιον του Βασιλέως τοῦ
στρατοῦ•

καῖρε, τρόπαιον ἀήττητόν του φιλοχρίστου στρατοῦ•
Χαῖρε, ὁ τῶν βαρβάρων τήν ἀφρύν καταβάλλον•
καῖρε, ὁ τῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχᾶς περιέπων.
Χαῖρε, κακῶν πολλῶν ἀμυντήριον•

καῖρε, καλῶν πολλῶν βραβευτήριον.
Χαῖρε, δι' οὗ Χριστοφόροι σκιρτώσι•

καῖρε, δι' οὗ Ἰουδαῖοι θρηνοῦσι.

Χαῖρε, Εὐλὸν μακάριον.

Κλίμαξ οὐρανομήκης, ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου ἐγένετο•
τούς πάντας ἀνάγων ἀπὸ γῆς πρὸς ὕψος οὐρανοῦ, τοῖς
χοροῖς Ἀγγέλων συνοικεῖν πάντοτε, ἀφέντας τὰ νῦν
ὄντα ὡς μὴ ὄντα, καὶ εἰδότας ψάλλειν•

Ἀλληλούια.

Λάμπας φῶς ἐπὶ πάσιν, ὁ Σωτὴρ τοῖς ἐν ἄδη ἐφώτισας
τούς κάτω κειμένους• πυλωροὶ δὲ ἄδου τὴν αὐγὴν μὴ
ἐνέγκαντές σου, ὡς νεκροὶ πεπτώκασιν• οἱ τούτων δὲ
ρυσθέντες, νῦν ὀρῶντες τὸν Σταυρὸν βοῶσι•

Χαῖρε, ἀνάστασις τεθνεώτων•

καῖρε, παράκλησις τῶν πενθούντων.
Χαῖρε, τῶν ταμείων τοῦ ἄδου ἢ κένωσις-

καῖρε, Παραδείσου τρυφῆς ἢ ἀπόλαυσις.
Χαῖρε, ράβδος ἢ ποντίσασα τόν Αἰγύπτιον στρατόν•
καῖρε αὖθις, ἢ ποτίσασα Ἰσραηλίτην λαόν.
Χαῖρε, ἔμψυχον Ξύλον, τοῦ Ληστοῦ σωτηρία•

καῖρε, εὖοσμον ρόδον, εὖσεβῶν εὐωδιά.
Χαῖρε, τροφή πεινῶντων ἐν πνεύματι•

καῖρε, σφραγίς, ἣν ἔλαβον ἄνθρωποι.
Χαῖρε, Σταυρέ, μυστηρίων ἢ θύρα•

καῖρε, ἐξ οὗ ρεῖθρα χέονται θεία.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Μέλλοντος Μωϋσέως, τό πολύμοχθον γένος,
λυτρώσασθαι ἐκ τοῦ λυμεῶνος, ἐπεδόθης ὡς ράβδος
αὐτῷ, ἀλλ' ἐγνώσθης τοῦτο καί Θεοῦ συμβολον•
διόπερ κατεπλάγη σου Σταυρέ, τήν δυναστείαν
κράζων•

Ἀλληλούια.

Νόμον ὁ ἐν Σιναιῷ, τῷ Θεόπτη δούς πάλαι, Σταυρῷ
ἐθελοντί προσηλοῦται, ὑπέρ ἄνομων ἀνόμως ἀνδρῶν,
καί κατάραν νόμου παλαιάν ἔλυσεν, ἵνα Σταυροῦ τήν
δύναμιν ὀρῶντες, ἅπαντες νῦν, βοῶμεν•

Χαῖρε, ἀνόρθωσις πεπτοκότων•

καῖρε, κατάπτωσις κοσμολάτρων.
Χαῖρε, Ἀναστάσεως Χριστοῦ τό ἐγκαίνισμα•

καῖρε, μοναζόντων τό θεῖον ἐντρύφημα.
Χαῖρε, δένδρον εὐσκιόφυλλον, ὑφ' οὗ σκέπονται
πιστοί•

καῖρε, ξύλον προφητόφθεγκτον, πεφυτευμένον ἐν γῆ.
Χαῖρε, τῆς Βασιλείας κατ' ἐχθρῶν συμμαχία•

καῖρε, τῆς πολιτείας κραταιά προστασία.
Χαῖρε, Κριτοῦ δικαίου φανέρωσις•

καῖρε, βροτῶν παιόντων κατάκρισις.
Χαῖρε, Σταυρέ, ὀρφανῶν ἀντιλήπτορ•

καῖρε, Σταυρέ, πλουτιστά τῶν πενήτων.

Χαῖρε, Εὖλον μακάριον.

Ἐένον θαῦμα ἰδόντες, ξένον βίον βιῶμεν, τόν νοῦν εἰς
οὐρανόν ἀνυψοῦντες• διὰ τοῦτο γάρ ἐν τῷ Σταυρῷ ὁ
Χριστός ἐπάγη, καί σαρκί πέπονθε, βουλόμενος
ἐλκύσαι πρὸς τό ὕψος, τοὺς αὐτῷ βοώντας•

Ἀλληλούια.

Ἦλος ἦλθεν ἐξ ὕψους, τήν Θεότητα ἔχων, ὁ μόνος
προαιώνιος Λόγος• καί τεχθεῖς ἐκ Παρθένου Μητρός,

καί φανεῖς τῷ κόσμῳ ταπεινός ἄνθρωπος, Σταυρόν καταδεξάμενος, ἐζώωσε αὐτῷ βοώντας•

Χαῖρε, Σταυρέ τῆς εἰρήνης ὄπλον•

χαῖρε, βαλβίς τῶν ὁδοιπορούντων.
Χαῖρε, σωζομένων σοφία καί στήριγμα•

χαῖρε, ἀπολλυμένων μωρία καί σύντριμμα.
Χαῖρε, εὐκαρπον, ἀθάνατον, καί ζωηφόρον φυτόν•
χαῖρε ἄνθος, ὅπερ ἤνθησε τήν σωτηρίαν ἡμῶν.
Χαῖρε, ὅτι συνάπτεις τὰ ἐν γῆ σύν τοῖς ἄνω•

χαῖρε, ὅτι φωτίζεις τὰς καρδίας τῶν κάτω.
Χαῖρε, δι' οὗ φθορά ἐξωστράκισται•

χαῖρε, δι' οὗ ἡ λύπη ἠφάνισται.
Χαῖρε, κάλων μυριάριθμος ὄλβος•

χαῖρε, πιστῶν μυριώνυμον εὖχος.

Χαῖρε, Εὐλον μακάριον.

Πέπτωκε τῶν δαιμόνων, ἡ παμβέβηλος φάλαγξ, καί γένος τῶν Ἑβραίων ἠσχύνθη, προσκυνούμενον τόν Σταυρόν παρά πάντων, μετὰ πόθου βλέποντες, αἰεὶ δὲ ἀναβλύζοντα ἰάματα τοῖς ἐκβοῶσιν.

Ἀλληλούια.

Ρεύματα συνεστάλη, λογισμῶν κακοδόξων, παγέντος σου Χριστέ ἐπί ξύλου• ἀπορούσι γάρ ὄντως τό, Πῶς καί Σταυρόν ὑπέστης, καί φθοράν πέφευγας• ἡμεῖς δέ τήν Ἀνάστασιν δοξάζοντες, ἀναβοῶμεν.

Χαῖρε, σοφίας Θεοῦ τό ὕψος•

χαῖρε, προνοίας αὐτοῦ τό βάθος.

Χαῖρε, μωρολόγων ἀλόγων ἢ ἄγνοια•

χαῖρε, μαντιπόλων ἀφρόνων ἀπώλεια.

Χαῖρε, ὅτι τήν Ἀνάστασιν ἐμφανίζεις τοῦ Χριστοῦ•

χαῖρε, ὅτι τὰ παθήματα ἀνακαινίζεις αὐτοῦ.

Χαῖρε, τῶν πρωτοπλάστων τήν παράβασιν λύσας•

χαῖρε, τοῦ Παραδείσου τὰς εἰσόδους ἀνοίξας.

Χαῖρε Σταυρέ, τοῖς πάσι σεβάσμιε•

χαῖρε, ἐθνῶν ἀπίστων ἀντίπαλε.

Χαῖρε Σταυρέ, ἰατρέ τῶν νοσοῦντων•

χαῖρε, αἰεὶ βοηθέ τῶν βοῶντων.

Χαῖρε, Εὐλον μακάριον.

Σῶσαι θέλων τῶν κόσμον, ὁ τοῦ κόσμου κοσμήτωρ, κατήλθε πρὸς αὐτόν ἀπορρήτως• καί Σταυρόν ὑπέστη, Θεός ὢν, δι' ἡμᾶς, τὰ πάντα καθ' ἡμᾶς δέχεται• διό καί λυτρωσάμενος ἡμᾶς, ἀκούει παρά παντων•

Ἄλληλούια.

Τεῖχος τῆς οἰκουμένης, ὦ Σταυρέ ζωφόρε,
ἀπόρθητον καί θεῖον νοούμεν• ὁ γάρ τοῦ οὐρανοῦ καί
τῆς γῆς, κατασκευάσας σέ Ποιητής, τάννυσι τὰς
χείρας, ξένον ἄκουσμα• καί ἅπαντας ἐκφωνεῖν
διδάσκει•

Χαῖρε, ἡ βᾶσις τῆς εὐσεβείας•

καῖρε, τό νίκος τῆς κληρουχίας.
Χαῖρε, Ἀμαλήκ νοητόν ὁ τροπούμενος•

καῖρε, Ἰακώβ ταῖς χερσί προτυπούμενος.
Χαῖρε, σὺ γάρ ἀνεμόρφωσας τὰς παλαιάτας σκιάς•
καῖρε, σὺ γάρ ἀνεπλήρωσας προφητοφθέγκτους
φωνᾶς.

Χαῖρε, ὁ τόν Σωτήρα τῶν ἀπάντων βαστάσας•

καῖρε, ὁ τόν φθορέα τῶν ψυχῶν καταργήσας.
Χαῖρε, δι' οὓ Ἄγγελοις ἠνώθημεν•

καῖρε, δι' οὓ φωτί κατηυγάσθημεν.
Χαῖρε, σέ γάρ προσκυνοῦμεν τιμώντες•

καῖρε, σοί γάρ προσφωνοῦμεν βοῶντες•

Χαῖρε, Εὐλον μακάριον.

Ὑμνος ἅπας μειοῦται, συνακολουθεῖν θέλων, τῷ
πληθεῖ τῶν πολλῶν σου θαυμάτων• ἐγκωμίων πληθύν
καί γάρ ἂν προσάξωμεν σοί, ὦ Σταυρέ τιμιε, οὐδέν
τελοῦμεν ἄξιον, ὧν δέδωκας ἡμῖν• ἀλλ' οὖν βοῶμεν•

Ἀλληλούια.

Φωτοπάροχον αἴγλην, τοῖς ἐν σκότει δωρεῖται,
Σταυρός ὁ ζωοδώρητος οὗτος• τό γάρ ἄϋλον δέδεκται
φῶς, καί πρὸς γνῶσιν θείαν δαδουχεῖ ἅπαντας• ὑποί
δέ νῦν ὑψούμενος τὸν νοῦν ἡμῶν, ἀναμέλπειν ταῦτα•

Χαῖρε, φωστήρ, τοῖς ἐν σκότει φαίνων•

χαῖρε, ἀστήρ τὸν κόσμον ἀυγάζων.

Χαῖρε, ἀστραπή, χριστοκτόνους ἀμβλύνουσα•

χαῖρε, ἡ βροντή, τοὺς ἀπίστους ἐκπλήττουσα.

Χαῖρε, ὅτι κατελάμπρυνας Ὁρθοδόξων τοὺς χορούς,

χαῖρε, ὅτι κατηδάφισας τῶν εἰδώλων τοὺς βωμούς.

Χαῖρε, οὗπερ ὁ τύπος οὐρανόθεν ἐφάνη•

χαῖρε, οὗπερ ἡ χάρις πονηρίας ἐλαύνει.

Χαῖρε, σαρκὸς σημαίνων τὴν νέκρωσιν•

χαῖρε, παθῶν ὁ κτεῖνων ἐπέγερσιν.

Χαῖρε, ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη•

χαῖρε, δι' οὗ πᾶς ὁ κόσμος ἐσώθη.

Χαῖρε Εὐλον, μακάριον.

Χάριν δοῦναι θελήσας, ὁ Χριστός τοῖς ἀνθρώποις, τὰς
χειράς ἐπὶ ξύλου ἐκτείνει, καὶ τὰ ἔθνη πάντα
συγκαλεῖ, καὶ βασιλείαν πᾶσιν οὐρανῶν δίδωσι, τοῖς
μέλπουσι τὸν ὕμνον ἐπαξίως, καὶ πιστῶς βοῶσιν•

Ἀλληλούια.

Ψάλλοντές σου τὸν ὕμνον, εὐφημοῦμεν ἐκ πόθου, ὡς
ἔμπυχον Κυρίου σέ Εὐλον• ἐπὶ σοῖ γάρ πάγεις ἐν
σαρκί, ὁ δεσπότης τῶν δυνάμεων, ἡγίασεν, ἐδόξασεν,
ἐδίδαξε βοᾶν σοὶ ταῦτα•

Χαῖρε, Σταυρέ, νοητὴ ρομφαία•

χαῖρε, Ἁγίων ἅγιον βλέμμα.

Χαῖρε, Προφητῶν καὶ Δικαίων προκήρυγμα•

χαῖρε, τοῦ Χριστοῦ λαμπροφόρον στρατήγημα.

Χαῖρε, κάλλος καὶ διάδημα βασιλέων εὐσεβῶν•

χαῖρε, κράτος καὶ ὀχύρωμα ἱερέων εὐλαβῶν.

Χαῖρε, τῆς ἀληθείας εὐκλεέστατος κόσμος•

χαῖρε, τῆς σωτηρίας εὐτυχέστατος ὄρμος.

Χαῖρε, φαιδρὸν ἀπάντων ἀγλάισμα•

χαῖρε, υἱῶν τῆς Ἄγαρ φυγάδευμα.

Χαῖρε, φωτὸς ἀκηράτου λυχνία•

καῖρε, ψυχῆς τῆς ἐμῆς θυμηδία.

Χαῖρε Εὐλον, μακάριον.

Ὡ πανύμνητον Εὐλον, τό βαστάσαν τόν πάντων
Ἀγίων, ἀγιώτατον Λόγον (τρῖς)• δεδεγμένων ἡμῶς τά
λιτᾶς, ἀπό πάσης ρύσαι συμφορᾶς ἅπαντας, καί
αἰωνίου λύτρωσαι κολάσεως τοὺς σοί βοῶντας•

Ἀλληλούια.

